

**PROGRAM DZIAŁANIA WRAZ Z PROCEDURAMI POSTĘPOWANIA Z UCZNIAMI
ZAGROŻONYMI PRZEDWCZESNYM ZAKOŃCZENIEM NAUKI
ORAZ PROGRAM ADAPTACJI UCZNIÓW, KTÓRZY JĄ NA NOWO PODJĘLI**

***DZIAŁANIA SKIEROWANE DO UCZNIÓW TECHNIKUM w ZESPOLE SZKÓŁ w SOSNOWCU ZAKŁADU
DOSKONALENIA ZAWODOWEGO w KATOWICACH***

OBSZAR / TEMATYKA DZIAŁAŃ	TRESCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU ZAGROŻEŃ PRZEDWCZESNYM ZAKOŃCZENIEM NAUKI	METODY I FORMY REALIZACJI DZIAŁAŃ	TERMINY REALIZACJI DZIAŁAŃ	OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ
<p>Rozpoznanie głównych czynników prowadzących do przedwczesnego kończenia nauki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niewłaściwy wybór szkoły - trudności w uczeniu się, złe wyniki w nauce - problemy z dyscypliną, frekwencją - problemy społeczne - problemy rodzinne, osobiste - brak motywacji - brak poradnictwa i wsparcia 	<p>prewencja – tworzenie stymulującego klimatu do nauki, podnoszącego skuteczność edukacji i szkolenia zawodowego</p> <p>interwencja – zrozumienie zachowań uczniów, reakcja na wczesne oznaki zagrożenia; ukierunkowanie wsparcia i zindywidualizowanie pomocy</p> <p>kompensacja – udzielanie</p>	<p>włączenie środków:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ZAPOBIEGAWCZYCH - INTRWENCYJNYCH - KOMPENSACYJNYCH 	<p>na bieżąco według potrzeb</p>	<p>wychowawcy, pedagog szkolny, dyrektor, rodzice</p> <p>we współpracy z innymi instytucjami przeciwdziałającymi porzucaniu nauki przez młodzież (np. Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Zespół Kuratorski przy Sądzie Rodzinnym, Ochotnicze Hufce Pracy, pracodawcy)</p>

	wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, reintegracja młodzieży, poszerzanie oferty edukacyjnej, stwarzanie warunków powrotu do edukacji na zasadzie tzw. "drugiej szansy"			
Działania z zakresu doradztwa zawodowego /konsultacje/doradztwo zawodowe indywidualne przeciwdziałanie bezrobociu jako konsekwencji przedwczesnego zakończenia edukacji	uczeń analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej	rozmowa doradcza	na bieżąco według potrzeb	doradca zawodowy, psycholog
Zachęcanie uczniów do gromadzenia artefaktów umożliwiających przygotowanie Portfolio	uczeń sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”)	zajęcia grupowe i indywidualne z doradztwa zawodowego, rozmowy z wychowawcą	cały rok szkolny	doradca zawodowy, wychowawcy
Inspirowanie i pomaganie w przygotowywaniu przez uczniów Indywidualnych Planów Działania	uczeń ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;	zajęcia grupowe i indywidualne z doradztwa zawodowego	cały rok szkolny	doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele (przedmiotów ogólnych i zawodowych)

	uczeń sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji			
Prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami poznawania własnych zasobów, ze światem zawodów i rynkiem pracy, z rynkiem edukacyjnym i uczeniem się przez całe życie, z planowaniem własnego rozwoju i podejmowaniem decyzji edukacyjno-zawodowych	uczeń określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego; określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych; sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców; przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej; określa korzyści wynikające z uczenia się	zajęcia grupowe z doradztwa zawodowego współpraca z instytucjami rynku pracy (WUP, Punkt Pośrednictwa Pracy, agencje zatrudnienia)	cały rok szkolny według harmonogramu ustalonego z wychowawcą zgodnie z dostępnością pracowników instytucji rynku pracy	doradca zawodowy, wychowawcy, specjaliści, pielęgniarka szkolna doradcy zawodowi instytucji rynku pracy

	przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym; ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej	współpraca z uczelniami wyższymi	zgodnie z dostępnością pracowników uczelni wyższych	pracownicy uczelni wyższych
Realizowanie elementów doradztwa edukacyjno-zawodowego na zajęciach przedmiotowych z uwzględnieniem specyfiki przedmiotu	uczeń określa własny system wartości, w tym wartości związane z pracą i etyką zawodową	zajęcia z kompetencji personalnych i społecznych	zgodnie z rozkładem materiału opracowanym przez nauczyciela zgodnie z rozkładem materiału opracowanym przez nauczyciela zgodnie z rozkładem materiału opracowanym przez nauczyciela	nauczyciele kompetencji personalnych i społecznych nauczyciele kompetencji personalnych i społecznych nauczyciele etyki
	porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność	zajęcia z podstaw przedsiębiorczości,	zgodnie z rozkładem materiału opracowanym przez nauczyciela	nauczyciele podstaw przedsiębiorczości,

	<p>gospodarczą w obszarze, w którym się kształci, oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika; sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców; przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej; charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej</p>	<p>zajęcia z prowadzenia działalności gospodarczej</p> <p>zajęcia przedmiotów zawodowych</p> <p>zajęcia z języka polskiego</p> <p>zajęcia z kompetencji społecznych i organizacji pracy zespołów</p>	<p>zgodnie z rozkładem materiału opracowanym przez nauczyciela</p> <p>zgodnie z rozkładem materiału opracowanym przez nauczyciela</p> <p>zgodnie z rozkładem materiału opracowanym przez nauczyciela</p> <p>zgodnie z rozkładem materiału opracowanym przez nauczyciela</p>	<p>nauczyciele prowadzenia działalności gospodarczej, nauczyciele przedmiotów (ogólnych i zawodowych), przedstawiciele instytucji rynku pracy (PUP, WUP)</p> <p>nauczyciele przedmiotów zawodowych</p> <p>nauczyciele języka polskiego</p> <p>nauczyciele kompetencji personalnych i społecznych</p>
--	--	--	---	--

			zgodnie z rozkładem materiału opracowanym przez n-la	nauczyciele kompetencji społecznych i organizacji pracy zespołów
Aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów – np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych	analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej; określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym	udział w uroczystościach szkolnych udział w olimpiadach i konkursach przedmiotowych	według harmonogramu uroczystości szkolnych według harmonogramu olimpiad i konkursów przedmiotowych	wychowawcy, nauczyciele nauczyciele przedmiotów ogólnych i zawodowych
Promowanie idei wolontariatu	uczeń rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej; analizuje własne zasoby (zainteresowania,	udział w przedsięwzięciach organizowanych przez szkolny wolontariat	na bieżąco, cały rok szkolny	koordynator wolontariatu w szkole

	zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej; określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.			
Angażowanie uczniów w działania na rzecz promocji szkoły	analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej; określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym	udział w działaniach promocyjnych szkoły (Dzień otwarty, Mini targi edukacyjne, Forum Doradztwa Zawodowego, inne)	według harmonogramu działań promocyjnych	nauczyciele, wychowawcy, doradca zawodowy, koordynator d/s promocji w szkole
Organizowanie zajęć praktycznych zgodnych z kierunkiem kształcenia i zasobami ucznia	uczeń analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim	zajęcia u pracodawców, praktyka zawodowa u pracodawców	według harmonogramu zajęć według harmonogramu	nauczyciele praktycznej nauki zawodu / pracodawcy

	<p>zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych; określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazę stanowią jego kwalifikacje, z uwzględnieniem zawodów przyszłości i zapotrzebowania rynku pracy; porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą w obszarze, w którym się kształci, oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika; konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami</p>	<p>(krajowych i zagranicznych)</p>	<p>praktyk zawodowych</p>	
--	--	------------------------------------	---------------------------	--

	<p>pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy; określa znaczenie i wskazuje możliwości odbycia stażu zawodowego lub zdobycia zatrudnienia z wykorzystaniem dostępnych form aktywizacji zawodowej</p>			
Organizowanie staży zawodowych	<p>konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy; określa znaczenie i wskazuje możliwości odbycia stażu zawodowego lub zdobycia zatrudnienia z wykorzystaniem dostępnych form aktywizacji zawodowej</p>	<p>udział w projektach szkolnych we współpracy z pracodawcą</p>	<p>według harmonogramu staży zawodowych u pracodawców polskich i zagranicznych</p>	<p>nauczyciele praktycznej nauki zawodu, pracodawcy, koordynator projektów europejskich</p>
Organizowanie spotkań rekrutacyjnych firm pragnących	<p>uczeń rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia</p>	<p>spotkania rekrutacyjne</p>	<p>cały rok szkolny</p>	<p>doradca zawodowy</p>

zatrudniać uczniów i absolwentów	w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej; analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych; określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazę stanowią jego kwalifikacje, z uwzględnieniem zawodów przyszłości i zapotrzebowania rynku pracy; konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy			
Inspirowanie do zdobywania	uczeń korzysta ze źródeł	udział w projektach	według	koordynator projektu,

<p>nowych umiejętności poprzez udział w dodatkowych zajęciach zawodowych</p>	<p>informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego; analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji; określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;</p>	<p>szkolnych</p> <p>udział w zajęciach dodatkowych</p>	<p>harmonogramu projektu</p> <p>według harmonogramu zajęć dodatkowych</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele przedmiotów zawodowych</p> <p>nauczyciele przedmiotów zawodowych</p>
<p>Organizowanie spotkań informacyjnych z przedstawicielami instytucji rynku pracy</p>	<p>uczeñ analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych; konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz</p>	<p>spotkania informacyjne z przedstawicielami instytucji rynku pracy</p>	<p>cały rok szkolny według potrzeb</p>	<p>doradca zawodowy, przedstawiciel instytucji rynku pracy (UP, Punktu Pośrednictwa Pracy)</p>

	wymaganiami rynku pracy; charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.			
Organizowanie wizyt w firmach, w których znajdują się stanowiska pracy zgodne z kierunkiem kształcenia uczniów	analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych; porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą w obszarze, w którym się kształci, oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa	wizyty studyjne u pracodawcy	według możliwości pracodawcy	nauczyciele przedmiotów zawodowych

	<p>i obowiązki pracownika; konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy</p>			
<p>Działania w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych uczniów</p>	<p>wczesne rozpoznawanie sytuacji uczniów, ich problemów np. trudności w uczeniu się; diagnozowanie potrzeb uczniów; wsparcie uczniów z tzw. grupy ryzyka; opracowanie planu działań pomocowych, w tym objęcie ucznia opieką psychologiczną – pedagogiczną; organizowanie zajęć pozalekcyjnych – rozwijających zainteresowania uczniów i wyrównawczych, pomagających wyeliminować trudności w opanowaniu wiedzy i</p>	<p>ankiety, obserwacje, analiza wyników nauczania,</p>	<p>na bieżąco wg potrzeb</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, pedagog szkolny, dyrektor szkoły</p>

	umiejętności; dostosowanie wymagań, metod nauczania, kryteriów oceniania do możliwości ucznia, zgodnie z zaleceniami zawartymi w opinii Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej			
--	--	--	--	--

<p>Informowanie o dodatkowej ofercie kształcenia zawodowego i rozwoju osobistego</p>	<p>uczeń korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji; określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym; analizuje możliwości kontynuowania nauki np. w szkołach dla dorosłych</p>	<p>informacje zamieszczone na tablicy ogłoszeń, informacje zamieszczone na stronie internetowej szkoły spotkania z przedstawicielami szkół dla dorosłych i organizatorami kwalifikacyjnych kursów zawodowych - KKZ</p>	<p>cały rok szkolny, na bieżąco</p>	<p>doradca zawodowy, nauczyciele przedmiotów zawodowych</p>
<p>Działania w zakresie przeciwdziałania niskiej frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych</p>	<p>realizacja szkolnego systemu zapobiegania absencji, w tym: - bieżąca analiza frekwencji uczniów, - natychmiastowe reagowanie w sytuacji nierealizowania</p>	<p>metody i formy ujęte w szkolnym systemie zapobiegania absencji uczniów na zajęciach szkolnych</p>	<p>na bieżąco cały rok szkolny</p>	<p>wychowawcy, pedagog szkolny, dyrektor szkoły w ścisłej współpracy z instytucjami typu Sąd Rodzinny i Nieletnich, Zespół Kuratorski, Wydział Edukacji,</p>

	<p>obowiązku szkolnego/ nauki</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualne rozmowy z uczniem, rodzicami - wyrabianie nawyku systematycznego uczęszczania na zajęcia szkolne - przypominanie o konsekwencjach wagarowania i korzyściach płynących z edukacji - wdrażanie systemu kar oraz nagród za frekwencję 			
Działania w zakresie podmiotowego traktowania ucznia	<p>uczeń traktowany jest życzliwie i pozytywnie budowanie relacji : uczeń – nauczyciel , uczeń – uczeń opartych na wzajemnym zaufaniu i szacunku uczeń otrzymuje wsparcie w każdej sytuacji, co daje mu poczucie przynależności do szkoły i eliminuje chęć jej porzucenia</p>	<p>udział w zajęciach adaptacyjnych dla uczniów klas 1 udział w bogatym życiu szkoły stały monitoring sytuacji ucznia, w tym np. frekwencji, sytuacji rodzinnej, bytowej itp</p>	na bieżąco	wychowawcy, pedagog szkolny, wszyscy nauczyciele

	zmiana postawy uczniów poprzez wspólne rozwiązywanie problemów ściśła współpraca szkoły z rodzicami/rodzicami zastępczymi/asystentami rodzin, kuratorami zawodowymi/społecznymi			
Działania z zakresu realizacji różnorodnych projektów edukacyjnych jako motywacja do kontynuacji nauki	uczeń zyskuje motywację do pozostania w szkole poznaje zagadnienie atrakcyjności absolwentów na rynku pracy wzbogaca swoje portfolio rozвива zainteresowania i umiejętności	uczestnictwo w proponowanych projektach europejskich: Erasmus+, Po WER, oraz projektach np.: „Przedsiębiorczy na rynku pracy”, „Lekcje z ZUS” Kiermasze ofert pracy	wg harmonogramu	koordynator projektów europejskich, nauczyciel przedsiębiorczości
Działania z zakresu wprowadzania innowacyjnych metod nauczania , podnoszących atrakcyjność kształcenia	uczeń dokonuje wyboru spośród realizowanych innowacji pedagogicznych na kierunku technik informatyk np. : - zajęcia e'sportowe - twórca treści YouTube	udział w zajęciach rozwijających zainteresowania	cały rok szkolny	dyrektor szkoły, nauczyciele

	- twórca aplikacji internetowych uczestniczy w lekcjach różnych przedmiotów nauczania prowadzonych z wykorzystaniem nowoczesnych technologii			
Działania z zakresu reintegracji – stwarzanie szans powrotu do edukacji, szkoły tzw. ”drugiej szansy”	uczeń korzysta ze źródeł informacji dotyczących powrotu do kształcenia i doskonalenia zawodowego analizuje możliwości kontynuowania nauki	Udział w spotkaniach z przedstawicielami szkół dla dorosłych i organizatorami kwalifikacyjnych kursów zawodowych - KKZ	na bieżąco wg potrzeb	pedagog szkolny, dyrektor szkoły

**PROGRAM DZIAŁANIA WRAZ Z PROCEDURAMI POSTĘPOWANIA Z UCZNIAMI ZAGROŻONYMI
PRZEDWCZESNYM ZAKOŃCZENIEM NAUKI
ORAZ PROGRAM ADAPTACJI UCZNIÓW, JĄ NA NOWO PODJĘLI**

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO UCZNIÓW BRANŻOWEJ SZKOŁY 1 STOPNIA w ZESPOLE SZKÓŁ w SOSNOWCU ZAKŁADU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO w KATOWICACH

Przedwczesne kończenie nauki (ESL – Early school leaving) stanowi przeszkodę dla wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Młodzi ludzie przedwcześnie kończący edukację i kształcenie nie unikną braków w umiejętnościach i kwalifikacjach oraz mierzenia się z nieustannymi, poważnymi problemami na rynku pracy. Najważniejszym wskaźnikiem w pomiarze tego zjawiska jest liczba młodych ludzi w wieku od 18 do 24 lat, którzy nie ukończyli szkoły średniej II stopnia, nie kształcili ani nie szkolili się, jak również stopa bezrobocia wśród osób przedwcześnie kończących naukę szkolną: 40% w porównaniu do 23- procentowego ogólnego bezrobocia wśród młodzieży w Europie. Dlatego też walka z przedwczesnym kończeniem nauki jest ważnym elementem procesu zwiększania szans młodych ludzi i wspierania inteligentnego, zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego integracji społecznej. Stała się ona jednym z głównych priorytetów krajów UE.

W ramach prac projektowych i obserwacji działań włoskich nauczycieli podczas job shadowing powstały procedury do wykorzystania przez nauczycieli ZS w Sosnowcu w celu rozpoznania i diagnozy uczniów zagrożonych wykluczeniem społecznym i przedwczesnym przerwaniem nauki.

W związku z podejmowanymi działaniami na rzecz ograniczenia zjawiska przedwczesnego kończenia nauki przez uczniów zostały przygotowane trzy kwestionariusze oceny ryzyka występowania tego zjawiska. Ich głównym celem jest ocena, na ile konkretny uczeń jest

zagrożony wcześniejszym zakończeniem edukacji. Ocena ryzyka pozwoli na zastosowanie przez szkołę i rodziców sposobu postępowania w przypadku stwierdzonego zagrożenia, iż uczeń przedwcześnie zakończy edukację.

Adresatem kwestionariusza nr 1 jest wychowawca klasy, pedagog lub inny nauczyciel pracujący z uczniem. Jego celem jest diagnoza funkcjonowania ucznia w szkole, która jest kluczowa dla oceny ryzyka przedwczesnego kończenia nauki

Kwestionariusz nr 2 jest kierowany do rodziców ucznia. Jego celem jest diagnoza sytuacji rodzinnej ucznia oraz zdobycie informacji o uczniu od jego rodziców, które mogą być istotne dla oceny ww. ryzyka. Wypełnienie kwestionariusza nr 2 jest obowiązkowe dla rodziców.

Kwestionariusz nr 3 jest kierowany do samego ucznia. Jego celem jest poznanie funkcjonowania ucznia w szkole z jego perspektywy oraz porównanie zdobytych informacji dotyczących ucznia.

Kwestionariusz nr 1 oceny ryzyka przedwczesnego kończenia nauki

Informacja od wychowawcy klasy (pedagoga i psychologa szkolnego, dyrektora szkoły), do której uczęszcza uczeń (wywiad):

Zakres informacji do oceny ryzyka przedwczesnego kończenia nauki

Odpowiedzi - tak nie Nie wiem

N -Niskie - Zagrożenie I stopnia: Uczeń/uczennica:

1. ma trudności w nauce, których przejawem są negatywne oceny z zajęć edukacyjnych
2. czasami nie przestrzega ustalonych norm i zasad, szkolnych regulaminów, statutu szkoły
3. czasami opuszcza obowiązkowe zajęcia edukacyjne (frekwencja powyżej 70%)
4. trudno nawiązuje relacje z innymi
5. nie ma przyjaciół w szkole
6. nie ma przyjaciół w klasie, do której uczęszcza
7. jest izolowany przez grupę rówieśniczą
8. nie zgłasza się do wychowawcy, jeżeli ma jakiś problem
9. nie zgłasza się do nikogo w szkole w przypadku problemu
10. nie korzysta z zajęć pozalekcyjnych
11. brak wiedzy o jego zainteresowaniach, hobby

12. ma niewystarczające warunki socjalne, ekonomiczne
13. ma problemy zdrowotne (choroby przewlekłe)
14. korzysta z pomocy socjalnej organizowanej przez szkołę
15. nie jest obywatelem polskim
16. jest obywatelem polskim powracającym z zagranicy
17. deklaruje przynależność do mniejszości narodowej lub etnicznej

Z - Znaczne - Zagrożenie II stopnia: Uczeń/uczennica:

1. systematycznie otrzymuje niedostateczne oceny z zajęć edukacyjnych
2. systematycznie otrzymuje uwagi za negatywne zachowanie
3. wagaruje (frekwencja pomiędzy 50% a 69%)
4. otrzymuje nieodpowiednie i naganne oceny zachowania
5. sam izoluje się od grupy rówieśniczej
6. odrzuca próby nawiązania kontaktu

7. używa środków psychoaktywnych (pali papierosy, inne..)
8. wykazywał zachowania agresywne: wulgaryzmy, bójki, ustawki
9. ma niewystarczające warunki socjalne, ekonomiczne
10. problemy zdrowotne uniemożliwiają mu regularne uczęszczanie do szkoły
11. pochodzi z rodziny patologicznej, uzależnionej od alkoholu, narkotyków, innych
12. jest członkiem subkultury, co manifestuje wyglądem zewnętrznym
13. ma niepełną rodzinę
14. jest z rodziny uchodźczej

W - wysokie -Zagrozenie III stopnia: Uczeń/uczennica:

1. miał wielokrotnie konflikt z prawem
2. jest uzależniony od środków psychoaktywnych
3. systematycznie wagaruje (frekwencja poniżej 50%)
4. ma niepowodzenia szkolne skutkujące wieloma ocenami niedostatecznymi

5. ma nieusprawiedliwione nieobecności
6. był niesklasyfikowany z jednych zajęć edukacyjnych z powodu nieusprawiedliwionych nieobecności
7. był niesklasyfikowany z wielu zajęć edukacyjnych
8. był niesklasyfikowany ze wszystkich zajęć edukacyjne
9. dotychczas 1 raz zdarzyło się, że nie otrzymał promocji
10. dotychczas 2 razy nie otrzymał promocji
11. co najmniej 2 razy zmieniał szkołę w ciągu etapu edukacyjnego

Kwestionariusz nr 2 oceny ryzyka przedwczesnego kończenia nauki

Informacja od rodziców ucznia (wywiad na temat sytuacji rodzinnej oraz ucznia)

Zakres informacji do oceny ryzyka przedwczesnego kończenia nauki

Odpowiedzi- tak nie Nie wiem

N -Niskie - Zagrożenie I stopnia: Uczeń/uczennica:

1. wychowuje się w niepełnej rodzinie
2. jest z rodziny cudzoziemskiej
3. jest z rodziny polskiej, która powróciła z zagranicy do Polski
4. jest z rodziny należącej do mniejszości narodowej lub etnicznej
5. jest z rodziny o niskim statusie ekonomicznym
6. nie ma warunków bytowych umożliwiających przygotowanie się do zajęć
7. w rodzinie występują problemy, jakie....

Z - Znaczne - Zagrożenie II stopnia: Uczeń/uczennica:

1. jest w rodzinie w sytuacji rozwodu

2. jeden z rodziców opuścił rodzinę
3. jest w rodzinie, której była (jest) sytuacja kryzysowa, traumatyczna dla ucznia, np. śmierć, choroba przewlekła jednego z członków rodziny
4. jest w rodzinie patologicznej (uzależnionej do alkoholu, narkotyków, innych)
5. jest z rodziny ubogiej
6. jest w rodzinie, która nie poświęca mu żadnej uwagi

W - wysokie -Zagrożenie III stopnia: Uczeń/uczennica:

1. w rodzinie występuje przemoc
2. rodzina jest pod opieką instytucji z uwagi na stwierdzoną przemoc
3. pochodzi z rodziny, w której występuje problem z używaniem środków psychoaktywnych (alkohol, narkotyki,...)
4. jest z rodziny uchodźczej
5. w rodzinie występuje bezrobocie
6. rodzina ma kuratora rodzinnego

Informacja od rodziców ucznia (wywiad na temat ucznia)

Zakres informacji do oceny ryzyka przedwczesnego kończenia nauki

Odpowiedzi - tak nie Nie wiem

Zagrożenie I stopnia: Uczeń/uczennica:

1. w wieku dziecięcym występował istotny problem zdrowotny, jaki...
2. nie lubi chodzić do szkoły
3. uważa, że nigdy nie osiągnie sukcesu
4. nie ma kolegów, przyjaciół
5. rzadko rozmawia z rodzicami o swoich problemach
6. niekorzystnie wypowiada się o nauczycielach, o szkole
7. nie ma zainteresowań, hobby
8. ma niepowodzenia szkolne

9. często sprawia problemy wychowawcze w domu

Zagrożenie II stopnia: Uczeń/uczennica:

1. nie rozmawia o swoich sprawach, problemach z rodzicami
2. przyjął wzorce zachowań spoza rodziny, np. od kolegów, idoli, subkultury
3. używa środków psychoaktywnych (alkohol, środki odurzające)
4. cały wolny czas spędza „w Internecie”
5. nie reaguje na uwagi rodziców

Zagrożenie III stopnia: Uczeń/uczennica:

1. przejawia zachowania opozycyjno – buntownicze, np. często spiera się, kłóci, sprzeciwia się dorosłym, lekceważy normy, obwinie innych za swoje złe zachowanie lub błędy, często złości się, obraża, jak i jest złośliwe i mściwe wobec innych, nie kryjąc się umyślnie robi rzeczy, które sprawiają przykrość innym osobom

2. jest członkiem subkultury
3. jest uzależniony od środków psychoaktywnych
4. nie ma bliskiego kontaktu z żadnym członkiem rodziny
5. miał konflikt z prawem

Kwestionariusz nr 3 oceny ryzyka przedwczesnego kończenia nauki

Informacja od ucznia (wywiad):

Zakres informacji do oceny ryzyka przedwczesnego kończenia nauki

Odpowiedzi - prawda fałsz Nie wiem

N -Niskie - Zagrożenie I stopnia: Uczeń/uczennica:

1. masz trudności w nauce, których przejawem są negatywne oceny z zajęć edukacyjnych
2. zdarza się, że nie przestrzegasz ustalonych norm i zasad, szkolnych regulaminów, statutu szkoły
3. czasami opuszczasz obowiązkowe zajęcia edukacyjne (frekwencja powyżej 70%)
4. nie masz przyjaciół w szkole
5. nie masz przyjaciół w klasie, do której uczęszcza
6. jesteś izolowany przez grupę rówieśniczą
7. nie zgłaszasz się do wychowawcy, jeżeli ma jakiś problem
8. nie zgłaszasz się do nikogo w szkole w przypadku problem
9. nie korzystasz z zajęć pozalekcyjnych
10. nie masz zainteresowań, hobby
11. masz niewystarczające warunki socjalne, ekonomiczne
12. korzystasz z pomocy socjalnej organizowanej przez szkołę
13. nie jesteś obywatelem polskim

14. jesteś obywatelem polskim, który wrócił z zagranicy

15. deklarujesz przynależność do mniejszości narodowej lub etnicznej

Z - Znaczne - Zagrożenie II stopnia: Uczeń/uczennica:

1. otrzymujesz niedostateczne oceny z zajęć edukacyjnych

2. systematycznie otrzymujesz uwagi za negatywne zachowanie

3. wagarujesz (frekwencja pomiędzy 50% a 69%)

4. otrzymujesz nieodpowiednie i naganne oceny zachowania

5. sam izolujesz się od grupy rówieśniczej

6. używasz środków psychoaktywnych (palisz papierosy, inne..)

7. Wykazujesz zachowania agresywne: używasz wulgaryzmów, uczestniczyłeś w bójkach, ustawkach

8. jesteś członkiem subkultury

9. masz niepełną rodzinę

10. jesteś z rodziny uchodźczej

W - wysokie -Zagrozenie III stopnia: Uczeń/uczennica:

1. miałeś konflikt z prawem
2. jesteś uzależniony od środków psychoaktywnych
3. systematycznie wagarujesz (frekwencja poniżej 50%);
4. wykazywałeś zachowania o charakterze przemocy
5. masz nieusprawiedliwione nieobecności;
6. byłeś niesklasyfikowany z jednych zajęć edukacyjnych
7. byłeś niesklasyfikowany z wielu zajęć edukacyjnych
8. był niesklasyfikowany ze wszystkich zajęć edukacyjne
9. dotychczas 1 raz zdarzyło się, że nie otrzymałeś promocji
10. dotychczas 2 razy nie otrzymałeś promocji
11. dotychczas co najmniej 2 razy zmieniałeś szkołę

Analiza kwestionariuszy pozwoli na ocenę sytuacji w jakiej znajduje się uczeń i wdrożenia działań adekwatnych do stopnia zagrożenia wykluczeniem społecznym i przedwczesnym kończeniem nauki.

Propozycje działań dla szkoły w ramach przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i przedwczesnemu kończeniu nauki:

- wzbogacanie oferty edukacyjnej szkoły,
- uatrakcyjnianie zajęć lekcyjnych oraz innych w ramach szkolnej oferty,
- organizowanie wycieczek do powiatowych urzędów pracy, centrów kształcenia praktycznego,
- pozyskanie profesjonalnej diagnozy ucznia z poradni psychologiczno – pedagogicznej,
- poprawa bazy szkoły,
- współpraca z instytucjami poza szkołą: organizacjami pozarządowymi, pracodawcami,
- przygotowanie indywidualnego programu współpracy z rodzicami,
- szkolenia dla rodziców wzmacniające ich kompetencje wychowawcze z udziałem specjalistów
- udzielanie indywidualnych porad i konsultacji,
- pomoc rodzicom w poszukiwaniu konstruktywnych sposobów rozwiązania problemu,

- zapewnienie dobrego przepływu informacji,
- ocena efektywności wdrożonych działań wobec ucznia.